

Úvodní stránka>Vaše práva>Oběti trestných činů>Odškodnění>Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele

Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele

Slovensko

Jak mohu uplatnit nárok na náhradu škody nebo jiné opravné prostředky / prostředky nápravy vůči pachateli v trestním řízení a komu bych měl příslušnou žádost adresovat?

Právo na náhradu škody lze po pachateli v trestním řízení uplatnit buď v trestním řízení ústně v zápise z jednání nebo zvláštní písemnou žádostí. Poškozený, který je na základě právních předpisů oprávněn uplatnit proti pachateli nárok na náhradu škody, která mu byla způsobena trestným činem, je rovněž oprávněn podat návrh soudu, aby v rámci odsuzujícího rozsudku uložil obžalovanému povinnost tuto škodu nahradit; poškozený musí návrh na náhradu škody podat nejpozději na konci vyšetřování nebo zkráceného vyšetřování. Z návrhu musí být zřejmé, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody uplatňuje. O právu na náhradu škody a postupu při uplatnění tohoto práva je poškozený při výslechu poučen.

Existuje-li důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem bude zmařeno či ztíženo, lze nárok do pravděpodobné výše škody zajistit na majetku obviněného nebo jinými majetkovými právy obviněného. O zajištění majetku rozhoduje soud na základě návrhu podaného státním zástupcem nebo poškozeným, v případě přípravného řízení pak státní zástupce na základě návrhu podaného poškozeným; v přípravném řízení může státní zástupce zajistit nárok i bez návrhu poškozeného, pokud to vyžaduje ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

V jaké fázi trestního řízení bych měl/a nárok uplatnit?

Aby bylo možné v rámci trestního řízení o nároku na náhradu škody rozhodnout, musí jej poškozený uplatnit do konce vyšetřování nebo zkráceného vyšetřování.

Co mohu v nároku požadovat a jakým způsobem jej mám předložit (uvést celkovou částku a/nebo specifikovat jednotlivé ztráty, ušlý zisk a úroky)?

Aby se soud mohl nárokem na náhradu škody v trestním řízení zabývat, musí jej poškozený uplatnit řádně a včas. Za včasné uplatnění nároku na náhradu škody se považuje uplatnění nároku nejpozději na konci vyšetřování, což znamená, že se tak v zásadě musí učinit před závěrečným prostudováním vyšetřovacího spisu. Z uplatněného nároku na náhradu škody musí být zřejmé, z jakých důvodů a v jaké výši poškozený nárok uplatňuje. Při rozhodování o náhradě škody v rámci trestního řízení je pak soud vázán částkou, kterou poškozený uplatňuje.

Existuje pro takový návrh zvláštní formulář?

Ne.

Jaké důkazy musím na podporu svého nároku předložit?

V průběhu vyšetřování musí být předloženy důkazy, které prokazují odůvodněnost návrhu na náhradu škody a na základě kterých je možné spolehlivě vyvodit výši vniklé škody. V případě ublížení na zdraví může být v průběhu vyšetřování jmenován znalec, který posoudí rozsah újmy na zdraví.

Je třeba zaplatit v souvislosti s mým nárokem nějaké soudní výlohy či jiné poplatky?

S uplatněním nároku na náhradu škody v trestním řízení nejsou spojeny žádné poplatky.

Mohu si před řízením a/nebo v jeho průběhu vyžádat právní pomoc? Mohu si ji vyžádat, pokud nežiji v zemi, kde řízení probíhá?

Pokud poškozený uplatňuje nárok na náhradu škody a nemá dostatečné prostředky, aby uhradil náklady s tím spojené, může mu v přípravném řízení státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu stanovit zástupce z řad advokátů, a to i bez návrhu, pokud to státní zástupce či předseda senátu považují za nezbytné za účelem ochrany zájmů poškozeného. Skutečnost, že nemá dostatečné prostředky, musí poškozený prokázat.

Orgán činný v trestním řízení je povinen poškozenému při prvním kontaktu poskytnout informace o jeho právech v trestním řízení a organizacích na pomoc poškozeným a službách, které tyto organizace poskytují, a to v písemné formě. Součástí těchto služeb je i právní poradenství.

V jakém případě trestní soud zamítne můj nárok vůči pachateli nebo o něm odmítne rozhodnout?

Pokud se na základě provedených důkazů nepodaří zjistit žádný důvod pro stanovení odpovědnosti za škodu nebo pokud by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody bylo zapotřebí provedení dalších důkazů nad rámec toho, co je požadováno pro trestní stíhání.

Mohu se proti takovému rozhodnutí odvolat nebo využít jiných opravných prostředků / prostředků nápravy?

Ano, poškozený se v souvislosti s nárokem na náhradu škody může proti takovému rozhodnutí odvolat.

V případě, že odvolání poškozeného nebude vyhověno, může poškozený svůj nárok na náhradu škody uplatnit v rámci občanskoprávního řízení přímo vůči pachateli trestného činu.

Každý, kdo utrpěl újmu na zdraví způsobenou úmyslným násilným trestným činem nebo nemajetkovou újmu způsobenou některými trestnými činy proti svobodě a lidské důstojnosti nebo trestným činem týrání svěřené osoby nebo osoby blízké, může požádat o odškodnění ministerstvo spravedlnosti.

Poškození, proti nimž byl spáchán takový trestný čin, mají nárok na odškodnění i v případě, že rozsudek, trestní příkaz nebo jiné příslušné rozhodnutí dosud nebylo vyneseno nebo nenabýlo právní moci, pokud výsledky dosud provedeného vyšetřování nebo zkráceného vyšetřování nevyvolávají důvodné pochybnosti o tom, že byl spáchán čin, který je násilným trestným činem a způsobil poškozenému újmu na zdraví. Po podání žádosti ministerstvo posoudí, zda výsledky vyšetřování nevzbuzují pochybnosti o uvedených skutečnostech. V případě pochybností nelze odškodnění přiznat. V odůvodněných případech lze žádost podat znovu, například pokud dojde k průtahům ve vyšetřování.

Jestliže mi soud přizná náhradu škody, jak mohu zajistit, aby bylo rozhodnutí vůči pachateli vykonáno, a jakou pomoc mohu za tímto účelem získat?

Pokud pachatel dobrovolně nesplní své povinnosti, které mu uložil soud v trestním řízení, obdrží poškozený po nabytí vykonatelnosti soudního rozhodnutí exekuční příkaz, na jehož základě může vymáhat rozhodnutí proti pachateli v rámci řízení o nuceném výkonu rozhodnutí v exekučním řízení. V takových případech může poškozený požádat o právní pomoc advokáta.

Poslední aktualizace: 27/02/2023

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.